

Monthly Amritsar Post

ਮासਿਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੋਸਟ

www.gumtala.com
www.amritsarpst.in
www.bharatsandesh.com

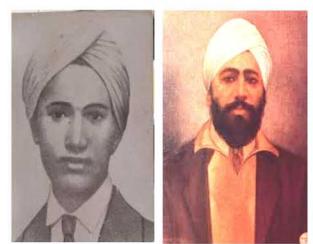
Reg. No. PUNBIL/2011/45789
Postal Registration Number PB-ASR/0018

ਸੰਪਾਦਕ - ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ

ਬਾਬਾ ਸੋਨ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਬਾਬਾ ਵਸਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇਵਰ

ਅੜਾਈ ਦਿਵਸ ਮੁਬਾਰਕ

Rs. 5/-

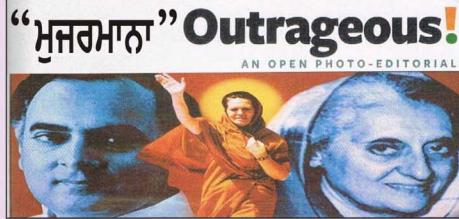
ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਭਾ

ਸ਼ਹੀਦ ਉਮੈਂ ਸਿੰਘ

Vol 3, Issue 6, August 2013. 253, Ajit Nagar Amritsar (Pb.) India. (M) +91-8054597595, E-mail : amritsarpst2011@yahoo.com

ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ

ਅੰਗੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਛਥਣ ਵਾਲਾ ਵੀਡੋਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵੱਤ੍ਰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਸਮਾਚਾਰ ਪੁਰਣ ਭਰੋਸੇਮੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਸਿੱਸ-ਸੰਪਾਦਕੀ ਆਪਣੇ ਅਨੁਠੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਅਤਿ ਦੀਰਘ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਗੋਚਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਗਸਤ 2013 ਦੇ ਐਡਿਟੋਰੀਅਲ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਦੇ ਦੇ ਗੁਜਰ ਕੁੱਕੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਜਾਂ ਬਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਿਹੜੇ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਟਰ ਘੱਟ ਅਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਧੇਰੇ ਥਾਂ ਘੇਰਦੀਆਂ ਦਿਸਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਤੋਂ 142 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ। ਕੇਵਲ ਲੰਗੋਟੀ, ਸੋਟੀ ਅਤੇ ਐਨਕ ਦੇ ਆਸਰੇ ਜੀਊਣ ਵਾਲੇ ਸਾਡੀ ਦੇ ਮੁਜਸ਼ਸਮੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਬਰਸੀ ਉਤੇ ਵੀ 38 ਕਰੋੜ ਉਜਾਡੇ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਬਰਸੀ ਤੋਂ 25.4 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਉਤੇ 16.9 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਉਤੇ 10.9 ਕਰੋੜ ਉਜਾਡੇ ਗਏ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਜਾਂ ਵੇਖਦਾ ਕੇਣੇ ਹੈ? ਆਮ ਤੌਰ ਤੋਂ ਪਾਠਕ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਵਰਕਾ ਥੱਲਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚੈਨਲ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਇਹ ਫ਼ਜ਼ੂਲਖਰਚੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ 'ਪਰਾਪਤੀਆਂ' ਦਾ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ? ਏਹੋ ਜਥੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਬੇਮਕਸਦ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਨੂੰ ਸਿਵਾਏ 'ਸਰਮਨਾਕ' ਜਾਂ 'ਮੁਜਰਮਾਨ' ਦੇ ਹੋਰ ਰੀਡਰਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਕੀ ਕਰੇ? ਪ੍ਰੇਤੂ ਏਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਚੌਣਵੇਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਲੀਡਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਡਿਆਂ ਦਾ ਉਹ ਵੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਛਾਇਦਾ ਤਾਂ ਪੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹੀ ਹਨ।

ਇਹ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪੈ ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰੀਡਰਜ਼ ਡਾਇਜੈਸਟ ਹੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਕੇਂਦਰੀ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਬਚਾ ਕੀ ਹੋ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟੋਂ 280 ਮਾਤ੍ਰ ਮੇਟੇ ਹਾਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਦੇਹਾਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 1000 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਖੁਲ੍ਹੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੇਤੂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਉੱਤੇ ਬੇਰੇ ਕਾਨੂੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਚੌਣਵੇਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਲੀਡਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਡਿਆਂ ਦਾ ਉਹ ਵੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਛਾਇਦਾ ਤਾਂ ਪੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹੀ ਹਨ।

ਹੋਰਨਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਵਲੈਂਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਉਪਰ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੋਂ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਫੇਟੋਂਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅੰਦੋਂ ਨਹੀਂ ਛਵਾਵਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਉਚੇਚੀਆਂ ਐਡਵਰਟਾਈਸਿੰਗ ਕੇਮੇਟੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਐਡਵਰਟਾਈਸਿੰਗ ਨੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਨੀਤੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕਮੇਟੀ ਉਸ ਨੀਤੀ ਉਪਰ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਨੇਤਾ ਆਪਣੀ ਸੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਤਸਵੀਰ ਛੱਪਦਾ ਉਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਛੱਪਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਧਨ ਨੂੰ ਜਿਸ ਬੇਦਰਦੀ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਾਣਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰ ਜੋਰ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਾਰ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਦਿੱਤਾ।

ਅਸੀਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੋਸਟ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮੁਹਿਮ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਪਾਲਸੀ ਬਣਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪਾਲਸੀ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਆਣੇ ਅਤੇ ਉੱਚ ਕਿਸਰਦਾਰ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਮੇਤੀ ਗਠਨ ਕਰੇ। ਜਦੋਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤਾ ਅਨਾਜ ਮਿਲਣਾ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਜੇ ਹੋਏ ਪੇਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਸ਼ਾਲੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘ ਦਾ 74 ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨਿਊ ਯਾਰਕ (ਅਮਰੀਕਾ) ਵਿੱਚ 4 ਅਗਸਤ 2013 ਨੂੰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੂੰ ਪੈਸ਼ਕਾ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਰਬ ਪੈਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਉਪਾਲਿਆਂ ਕਰਕੇ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਸਵਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੱਸਾ ਤੇ ਹੋਰ ਸਨਾਨ ਪੱਤਰ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਸਬੰਧੀ ਵਿੱਚ ਪੈਸ਼ੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸ਼ਹੀਦ ਕੁਝ ਸਟੂਡੀਓ (ਨਿਊ ਯਾਰਕ)

ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਮੁੜ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਵਾਏ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

1947 ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਾਗਡੇਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਦੇ ਕੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ ਸਦਕਾ ਹੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਕਸਰ ਇਹ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਖੁਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਕਤਤਾ ਵਹਾਂ ਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲੈ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨਾਲ ਧੋਰ ਹੈ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵੀ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੂੰ ਆਗਵਾਈ ਬੱਲੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਲਿਹਰ ਨਾਲੋਂ ਅੱਡਰੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਮ-ਪ੍ਰਸਤੀ ਬੇਬਾਕ ਤੇ ਸੁੱਪ ਸੀ। ਇਹ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਬੋਰੀਆ ਬਿਸਤਾ ਗੋਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਮੀ ਸਮੱਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ। ਇਹ ਰਾਜੇ-ਰਜਵਾਡਿਆਂ ਤੇ ਟੋਡੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਆਰਥਿਕ ਬਰਬਾਦੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਸੁੱਪ ਸੈਕੁਲਰਿਜ਼ਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਸਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਕਰਾਤੀ ਚੋਟ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਹੋ ਉਠੇ ਸਨ।

ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਇਆ? : ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਆਈ ਬਾਹਰੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਿਆਂ ਭਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੰਘਰਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਨੋਂ ਦੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਬੇਗਿਣ ਯੋਧੇ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹੇ, ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਾਂ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਜੇਲੀਂ ਢੱਕੇ ਗਏ। ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਚੌਰਾਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ, ਸਮਾਜ ਤੇ ਆਰਥਕ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਈ ਵਰਗੀਆਂ ਬੁਗਾਈਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੀ। ਪਰ ਰਾਜ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਭਾਰਤੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਜੂਰਪੀਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੰਡਨ, ਰੋਮ ਅਤੇ ਪੈਰਿਸ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਨਾਇਕਾਵਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹੱਥ 'ਚ ਤਲਵਾਰ ਫੜ ਕੇ ਘੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਇਹ ਬੁੱਤ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਮਰ-ਮਿਟਣ ਅਤੇ ਜ਼ਲਮ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦਾ ਸੁਨੋਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੀ ਵੀ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਜੋਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਰਬ

ਕਠਿਨਾਈਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਵਾਪਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ?

ਜਨ੍ਮ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਥੋਂ ਦੀ ਰਹਿਣੀ-ਬਹਿਣੀ ਤੇ ਵਾਡਾਵਰਣ ਵੇਖ ਕੇ ਬੜਾ
 ਅਚੰਭਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੌਂਦੀ ਘੋੜੇ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ੁਹੂਲਤ ਹੈ। ਹਰ
 ਘਰ, ਫਲਤੂਰ, ਸਕੂਲ, ਕਲਜ ਵਿਚ ਏਅਰ ਕੋਂਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਸ
 ਲਈ ਇਥੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਿਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਾ ਗਰੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ
 ਸਰਦੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮ
 ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹੈ। ਜਿਤੇ ਜਾਂ ਮਜ਼ਾ ਇਥੇ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਸਫ਼ਾਈ
 ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਜਾਂ ਮਜ਼ਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੁਝੇ ਦੇ ਫੇਰ
 ਲੱਗੇ ਹੋਣ। ਥਾਂ-ਬਾਂ ਕੁੜਾਦਾਨ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
 ਵਿਚ, ਫਲਤੂਰਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਥਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਮੇਂ-
 ਸਮੇਂ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਬਹੁਤ ਸਭਤ ਹਨ। ਇਸ
 ਲਈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਏਧਰ ਉਧਰ ਕੁੜਾ ਸੁੱਟੇ।
 ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਥੋਂ ਦੇ ਬਰਸਾਤੀ ਨਾਲੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ
 ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ
 ਕੁੜਾ ਕਰਕਟ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟਦਾ। ਸੀਵੇਜ਼ ਵੱਖਰੇ ਹਨ।

ਪੁਲੀਸ ਏਣੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੁਸਲਿਮ
ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੋਡਾ ਵਿਚ 911 ਨੰਬਰ ਕਾਲ ਕਰੋ
ਛੇਤੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੀ ਬੈਖ
ਗਲਤੀ ਨਾਲ 911 ਨੰਬਰ ਡਾਟਾਇਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੇ
ਬਿਜ਼ੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲੇ ਆਪੇ ਹੀ ਫੌਰੀ ਘਰ
ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਇਸ ਲੇਖਕ ਨੂੰ
ਦੋ ਵੇਰ ਲਾਈ ਵੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ
ਦੋ ਪੇਂਡ ਲੜ ਪਏ। ਕਿਸੇ ਨੇ 911 ਨੰਬਰ
ਫਾਟਾਵਟ ਤਿੰਡ ਪੁਲੀਸ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਗਈ।
ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਕਿਰਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਲੀ ਕਰਾਂ
ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ
ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਭਗਤ ਹੈ ਤਾਂ ਅਤੇ
ਜਾਓ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 5 ਅਗਸਤ 2012ਨੂੰ
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਾਂ
ਬਾਜ਼ੀ ਲਾ ਕੇ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ
ਅਮਰੀਕੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ
ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ
ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰ ਜਾਂ ਮੈਡਮ ਕਰ
ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਚੁਨੌਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਵਤ
ਮੰਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਹੁੰਕ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸੇ ਵੇਲੇ
ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਐਂਵੇਂ ਫੇਰ ਨਹੀਂ
ਮਰਵਾਉਂਦੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੀਕੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਪਾਸਪੋਰਟ
ਵੀ ਉਸੇ ਦਿਨ ਚੀਜ਼ਿਓਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ
ਵੇਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਲ
ਆਇਐਂ, ਸ਼ਬਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਮਿਲੇਗਾ।

ਡਾ ਕਰਨੀਤ ਸਿੰਘ ਮਪਟਾਲ

ਕੇਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਐਮਰਜੱਸੀ ਸਮੇਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਕਾਲ ਕਰੋ, ਅੰਧੂਲੈਂਸ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਓ, ਤੁਹਾਡਾ ਇਕ ਪੈਸ ਨਹੀਂ ਲੁਗਦਾ। ਖਾਣ ਪੀਂਦਾ ਪ੍ਰਾਂਤੀ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਉੰਦਾ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਢਵਾਈਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਾਮਾਨ ਮੁਹਈਆ ਕਰਨਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਬਕਾਇਦਾ ਪਤੜਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੱਧਰ ਇਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਮਰਜੱਸੀ ਸਮੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਾਲੇ ਇਲਾਜ ਕਰਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਂਗੇ, ਪੈਸ ਕੌਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਇਸ ਦਾ ਬਾਬਾਦ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਥੋਂ ਸਾਰੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਬਹੁਤ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭੀਮੇ ਕਰਵਾਏ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਂ, 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਗਿਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਲਾਜ ਮੁਫ਼ਤ ਹੈ, ਭਾਵ ਪੈਸੇ ਸਰਵਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੱਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਬੰਦਾ ਦਵਾਈ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਚਾਰੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਘਰੋਂ ਰੋਟੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਹਸਪਤਾਲ ਵੀ ਉਸ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨਹੀਂ।

ਘਰਾਂ ਦੇ ਲਾਗੇ ਸਕੂਲ ਹਨ। 99 ਵੀ ਸਾਰੀ ਬੱਚੇ ਮੁਫ਼ਤ
ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੱਸਾਂ, ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਕੂਲ ਦਾ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ
ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵੈਠਿਆਂ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਹੋ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈਟ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਬਿੱਲ ਉਤਾਰੇ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ ਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ
ਖੜੀ-ਫਰੋਬਟ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਹਿਰੀ ਪੱਕੇ ਨਹੀਂ ਖਾਣੇ
ਪੈਂਦੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੀਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰੀਆਂ
ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹੋ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਂਕ
ਕਰਜਾ ਲੈਣਾ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਭੇਜੇ ਵੱਗੇ ਸਾਰਾ ਕੰਮ
ਉਹੋ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢਫ਼ਤਰ
ਜਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰੀ ਢਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਸਹੂਲਤ
ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਰਾਤਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੜਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਗੁਜਾਰ ਹੋ ਸਕੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘ ਸਟੈਪਸ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਖਣ ਪੀਣ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਰਕਾਰੀ ਢਕਤਰਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਕ ਦਿਨ ਵੀ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਬਦਲਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੀਣਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ

ਲਈ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਲ ਜਗ੍ਹਾ ਰਿਸ਼ਰਵ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਉਥੇ ਗੱਡੀ ਲਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਗਣਾ ਜ਼ਰੂਰਾਂ ਦੁੰਦਾ ਹੈ। 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪਿਛੋਂ ਹੋਰੇਕ ਵਿਆਕਤੀ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਿੱਖੇ ਵੀ ਮੰਤਰੀ, ਗਵਰਨਰ ਵੱਗੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਖੁਦ ਚਲ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾਰਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਖੁਦ ਚਲ ਦੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਡੀਗਾਰਾਂ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾਰਦਾ। ਲਾਲ ਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਗੰਨੌਰੇਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ਼ ਭਰਾਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਸਰਲਾਹੀ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਖਰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਇਸਤੀਹਾਰਿਕੀ ਤੇ ਫੜ੍ਹਲ ਵਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਲਕਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਸਰਕਾਰੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਇਹ ਲੀਡਰ ਆਪਣੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਕਿਉਂ ਲਾਉਣ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਆਦਿ ਵਿਚ ਲਿਖਣ-ਪੜ੍ਹਣ, ਵੇਲੁਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਸ ਵਿਚ ਕਈ ਸਿਆਸੀ ਦੱਖਲ ਅੰਦਰੀਨੀ ਨਹੀਂ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੱਖਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਗਵਰਨਰ ਇੱਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਆਹੁਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੈ ਤੇ ਉਥੇ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਲੀਸ ਵਲੋਂ ਕਾਰ੍ਬੂਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਚਲਾਂਗ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੀ ਛਿਉਟੀ ਨੂੰ ਇਮਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਆਪਣੀ ਵਰਤ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਆਪਣਾ ਗਲੜੀ ਨੂੰ ਗਲੜੀ ਮੰਨੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬਣਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜਾ ਕੈਨੋਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਗੈਰਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਭਾਵੇਂਕਿ ਇਥੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਡਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਵਿਚੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਬਹੁਤ ਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚ ਇਹ ਏਸ ਜੇਲ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਟੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹੇ ਜਾਹਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਬੁੱਕ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਥੇ ਹਰ ਵਿਕਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਜ਼ਰਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਲਹਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਰਨੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੱਨ-ਕੱਲ੍ਹੇ ਮੰਨੀ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਨੈਂਕਰੀਆਂ ਲੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਰੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੱਜਾਂ ਕੁੱਝੀਆਂ ਧਰਮ ਬਦਲ ਕੇ ਵਿਅਾਹ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਮਨਸਿਲ ਪੀਡਾ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇਹੋ ਮੁੜਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਬਦ ਤੇ ਸਿਗਰੇਟ ਆਮ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਵਿਅਾਹ ਤੋਂ ਕੁਝੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਡਿਆਚਾਰ ਭਾਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਛਿੰਨ ਹੈ।

ਪੜਾਪਦ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ
ਵਿਚ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੀਆਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਪਥਰੀਆਂ ਲਾਉਟੀਆਂ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।
ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਕਦਮ ਚੁੱਕੀਏ,
ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇ।
ਜਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਰਿਸਵਡਖੇਰੀ ਵਿੱਚੁ ਸਪ ਸਭਤ ਕਾਨੂੰਨ
ਵਣੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਬਣਾਈ ਦੇ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ
ਸਾਧਨ ਪੈਦਾ ਕਰੀਏ। ਆਬਾਦੀ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰੀਏ। ਪੁਲੀਸ ਤੇ
ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮਜਾਰ ਵਿਚ ਹੁਣ ਦੇ ਸਮੇਂ
ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਲਿਆਓ ਦੇ। ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਅਮਰੀਕਾ
ਨਿਵੇਂ ਨਾਲੋਂ ਕਈ ਦਰਸ ਬਿਹਾਰ ਹੈ। ਲੋੜ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ
ਸੁਭਵਾਨ ਦੇ ਦੂਰ ਅੰਦਰੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਹਨ, ਜਿਹੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ
ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਘੋੜੇ ਪਿਟੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿਫਾਰਦ ਕਿਵੇਂ
ਨਵਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿਰਜਣ, ਜਿਹਾਂ ਲੋਦੀਆਂ ਆਸਾਂ 'ਤੇ
ਪੂਰਾ ਉਤੇਰੇ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢੋਚਾ ਜਿਸ ਲਈ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸੌ ਸਾਲ
ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਈ ਦੀਆਂ ਜੀਤੀਆਂ ਤੋਂ
ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਹ ਜੁਝਾਰੂ ਯੋਧੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੀਤੀਆਂ ਤੋਂ
ਮੁਕਤੀ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਆਏ ਪਰ ਇਥੋਂ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ
ਮੁਸਤਾਂ ਤੋਂ ਗੁੱਦਾਂਗਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ
ਹੋ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੀਏ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰ
ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਾਇਮ
ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ।

ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਦੇ ਸਬਕ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ 'ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ' ਦੇ ਦੁਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਾਲੇ ਅਖਰਾਂ ਵਿਚ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਪੁੰਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵੇ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਫੁਰੋਂ ਫੁਰੋਂ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾ ਹੋ ਵਿੱਥੋਗੇਰੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਤਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜੜਾਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆਂ ਦਾ ਕਤਲੇਅਮ ਇਸ ਸਾਥੇ ਦਾ ਸਿੰਟਾ ਸੀ। 29 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਚੀਕ ਸਿੱਖਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਕਰਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੰਗੇ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਰਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਜਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਰ ਵਾਰ ਉਠਾਈਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਦੁਆਂ ਕਿਉਂ ਵਾਪਰਿਆ? ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੌਕਾ-ਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦਾ ਟੋਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, “ਸੱਤ ਛਿੰਡਰਾਵਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਨਫਰਤ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਢੂਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦਾ ਟੋਲਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਦਾ ਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੇਮੇ, ਟਿੱਲੀ 'ਤੇ ਚੁੰਡੀਆਂ ਸਨ। ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਸਤ ਸਿਵਿਲ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਫੀ ਗਲਿਬ ਸਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੱਢੀ ਕੀ ਨਿਯਮ ਤੇਤਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਕਤੀਵਿਹੀਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਹੈਸਲੇ ਵਾਲਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਨੀਤੀ ਵਿਹੁੱਧ ਬੋਲਣ ਦੀ ਜੁਰਾਅਤ ਕਰਦਾ ਸੀ।”

ਹਾਲਾਤ ਖਰਾਬ ਕਿਉਂ ਹੋਏ? ਉਹ ਕਿੰਡੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਲਈ ਦੇਖੀ ਸਨ? ਕੀ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੱਥ ਸੀ? ਅਕਲੀ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਕਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਬੀ ਬੀ ਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਪਤਰਕਾਰ ਮਾਰਕ ਟਲੀ ਅਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਜੈਕਵਸਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਖੀਲ ਲਾਹੌਰੀ' ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਜ਼ਾਬਾਅ ਬੱਚੇ ਸੁਚੱਚ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਰਾਹੀਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਇੰਦ੍ਰਦਰ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋਇਆਂ ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੀਕ 20 ਅਗਸਤ 1985 ਨੂੰ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿੱਛੋਂ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਉਹ ਲਿਖੇ ਹਨ, “ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਲਈ ਦੋਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਿਹੜੀਆਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕੱਸ਼ੁਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ। ਨਿਰਸੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੇਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਆਂਡਰਵਾਡ ਨਾਲ ਬੋਲ ਸਿੱਖ ਅੰਤਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਕਾਮ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਹ ਰੇਲ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਾਂ ਇੱਕਲੀਆਂ ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਤਰਾ ਨਾ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਣ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਜ਼ੋਤੀਆਂ ਵੱਲ ਬੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਤਥਾਹੀ ਦੀਆਂ ਬੁਰੂਹਾਂ ‘ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ।”

ਊਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਖਾਂਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਿਹਗਿਆ ਹੈ। ਊਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਥਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਊਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, “ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਜੇ ਵੀ ਬਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਵਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਆਨ ਐਕਾਨਿਸਟਸਟਰੋਨ ਸਰਵਿਸ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਗਲਿਲ ਹੈ ਬਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਆਈ ਸੀ ਅਸੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆਨ ਪੁਲਿਸ ਸਰਵਿਸ ਆਈ ਪੀ ਦੀ। ਸੈਕਾਲੇ ਦਾ ਪੀਨਲ ਕੇਂਦ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਦੇ ਗਵਾਹ ਜਿਹੜੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅੱਜ ਮਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਦੇ ਹਨ। ਅੰਗਰੋਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੰਡੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਫਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮੀਰ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਕਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਕਾਢੀ ਚਰਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਚੋਣ ਹਾਰ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੈਸ ਵੀ ਸੀ ਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਘੀ ਦੇ ਚੋਣ ਭਵਿੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਸ਼ਾਵਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤਥਾਹੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਘੀ ਛਿੰਡਗੜ੍ਹ ਲੇ ਦੇ ਮਿਲਾਫ਼ ਕਰਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਇੱਲੀ ਵਿਚਲੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲਾਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਕਰਾਉਣਾ ਵੀ ਸੀ ਰਾਜਿਕਾ ਗਾਂਪਾਂ ਦੀ ਵੇਂਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸੀ। ਸੀਰੀਜ਼ ਵਾਂ ਗਾਂਘੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਆਮ ਚੌਂਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਨ ਸਭਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੌਂਕਾਂ ਹੋਣ ਤੀਕ ਮੁਲਤਾਨੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਪਨ ਮੰਤਰੀ ਪਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੇਸਲਾਕੁਨ੍ਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤਣਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ ਰਿੰਦ੍ਹ ਵੰਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਿਅ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵ ਹਿੰਦੁਆਂ ਨੂੰ ਨਰਾਜ਼ ਕਰੇਗੀ।

ਤੱਤ ਰਾਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਤਿਆਚਾਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ”।

ਊਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, “ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਨੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਨਿਛਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਸ਼ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾ-ਮੁਆਫ਼ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਲਾਚਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਡੀਆਂ ਦੀ ਨਕਾਵੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵੱਤੋਂ ਵੈਲੀ ਰਿਹਾਵਣ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ—ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਨ। ਸਿੱਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਆਤੰਕਵਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਡੀਆਂ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਜਾਣਦੇ ਸੇਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੱਜ਼ ਸਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਮ ਤੌਰੀਕੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਤੱਥ ਸ਼ਾਹਿਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰੇ ਕੀਤ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ‘ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ’ ਆੜ ਵਿੱਚ ਕਰਲਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਨੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲੇ ਦੇ ਸੱਚੇ ਨੂੰ ਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੰਤਰੀ ਸੀ ਮੜੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

ਗੁਰੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੇਨ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੋਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਾ ਵੇਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਚਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਹਿਜ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਉਸ ਮੁਸਲਿਮ ਗਲਥੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦੇਂਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੇ ਢੰਡ ਸਮੇਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਮੀਰੀਕਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਾਲ ਬੇਕਾਮ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੰਬੀ ਸੌਚ ਵਿਚਾਰ ਪਿੱਛੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੇਪਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਛਾਪਮਾਣ ਗਿਆ। ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਨੀ ਗੁਰਦਾਰਾ ਪ੍ਰਸੰਧ ਕਰਮੇਤੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ਨ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੰਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਥਾ ਮੁੜ ਸ਼੍ਰੋਮਨੀ ਕਰਮੇਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸ. ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਛੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਰੀਹੀਡੇ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਮੜੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਉਪਰ ਲਾਇਆ ਹੈ।

ਉਹ ਲਿਖੇ ਹਨ, “ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਪੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਕੀ ਕਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਕੇ ਤਾਰੀਂ”।

ਐਂਡ ਤੋਂ ਕੋਈ 28 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖੀ ਪੁਸ਼ਟਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਅੰਤ ਇਹਨਾਂ ਸਤਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ, “ਜਾਨੀਵ ਗਾਂਪੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 21 ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਹਾਣੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪਦੇਗਾ”।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਗਾਂਪੀ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਸੰਤ ਹਿੰਡਰਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸ. ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਮੁਕਤ ਕਰੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਪੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਜੇ ਸਿਆਸੀ ਵਾਤਵਰਣ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਦੌਸ਼ੀ ਠੰਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਸ ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ “ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਗਾਂਪੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ? ‘ਮੈਂ’ ! ਸਥ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦੇ ਉਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਗਾਂਪੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਾਮਾਂਡੋਆਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ। ਪੰਤ ਉਹ ਆਪ ਸ਼ਿਵਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਪਰ ਵ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਫਲਤਾ ਬਾਲ ਸਿਹਤ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ: ਡਾ. ਗਰਮ ਬੋਪਾਰਾਏ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਜਗਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰਿਤ ਨੌਜਵਾਨ ਡਾਕਟਰ, ਹਰਮਨ ਬੋਪਾਰਾਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾ ਗਲੋਬਲ ਪੋਸਟ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਚੱਲ ਰਹੀ ਖੋਜ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਬਾਲ ਮੁੜ੍ਹ ਦੇ ਕਾਰਨ' ਅਪੀਨ ਭਾਰਤ ਆਈਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੂਲ ਦਾ ਹਰਮਨ ਬੋਪਾਰਾਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੋਲੰਬੀਆ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦਾ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰੈਸਜ਼ੀਡੈਟ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਅੱਜ ਕੱਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਪਰ ਬੱਦੋਰ ਡਾਕਟਰ-ਪੱਤਰਕਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ "ਸੱਤਰ ਲੱਖ", ਯਾਨੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਛੱਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮੁੜ੍ਹ ਗਣਨਾ। ਜਿਸਦਾ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਨ੍ਹਾਂ ਬਾਲ ਮੌਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਹਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਂ ਰੋਕ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਦਸਤ ਰੋਗ ਜਾਂ ਬਾਲ ਨਸ਼ੇਨੀਆ ਕਾਰਨ ਹੀ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਨਾ ਵਿੱਚ ਬੁੱਦ ਫਰਿਆ ਤੁਰਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਹਰ 1000 ਬੱਚਿਆਂ ਪਿੱਛੇ 140 ਮੌਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਦਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਪੰਨਾ ਵਿਖੇ ਹਰਮਨ ਬੋਪਾਰਾਏ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਈ ਬਾਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿੱਣੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹ ਕਈ ਕਬਾਇਲੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ। ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਉਹ ਹੈ ਉਪਲਬਧ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਆਵਟ। ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪੇਟ ਭਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵੀ ਨਿੱਘਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੋਪਾਰਾਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵੈਕਾਸਟੀਟ ਤੋਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਥੇ ਕਿ ਡਾਕਟਰ-ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਦੋ ਜੋੜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਜਨਾਂ ਅਤੇ ਇੱਗਲੈਂਡ ਦੇ ਸਾਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਾਰੀ ਬਾਲ ਦੇ ਵਜਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਲ ਲਿਆਂਦਾ। ਪੰਨਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਜਨ ਕੇਵਲ 1.2 ਕਿਲੋ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਵੈਟੀਲੇਟਰ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਤਾਂ ਮਰ ਹੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀ ਬੱਚਿਆ। ਬੋਪਾਰਾਏ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੋੜਾ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਦੀ ਮਾਰੀ ਖੁਰਾਕ ਵੀ ਨੀਵੇਂ ਜਨਮ-ਵਜਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਹਤ ਸਾਰੇ ਬਾਲਾਂ ਪਾਸ ਜੀਵਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੱਭਾਂ ਜਿਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਤੱਨਪਾਨ ਸਪਤਾਹ ਸਮੇਂ ਬੋਪਾਰਾਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਹੂਰੀ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਵਾਂ ਨਵੀਂ ਜੰਮੇ ਬਾਲਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟੋਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਦੁੱਧ ਚੁੱਗਾਉਣ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਘਰ ਘਰ ਪੁੰਚਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਇਲਾਜ ਆਰੰਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋ ਆਪਣੀ ਡਾਕਟਰੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਸਮੂਲ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਣ ਵਾਸਤੇ ਵਚਨਬਧ ਹਾਂ। ਹਰਮਨ ਬੋਪਾਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਹਰਮਨ ਬੋਪਾਰਾਏ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਨਾਲ ਸੁਕੋਭਿੰਡ ਹੱਡੀ ਰੋਗ ਮਾਹਿਰ ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ ਦਾ ਫਰਜੀਦ ਹੈ। ਹਰਮਨ ਬੋਪਾਰਾਏ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ 'ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਕ ਸਫਲਤਾ, ਬਾਲ ਸਿਹਤ ਤੱਕ ਵੀ ਪੁੰਚਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।'

ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਂਚੇਵਾਲ ਵਲੋਂ ਪਰਤੀ, ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਇੰਡੀਅਨ ਐਪਲਿਸ (ਅਮਰੀਕਾ): ਲੈਣ, ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਦਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਹਿਰ ਇੰਡੀਅਨ ਐਪਲਿਸ ਦੇ ਝੋੜਸੂਅਕਾਰੀ, ਵਾਲੀਬਾਲ, ਕੁਸਤੀ ਆਦਿ ਬੇਡਾਂ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਸਿੰਘ ਸੰਗਤ ਆਫ਼ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਐਪਲਿਸ, ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। 25 ਛੁੱਟ ਦੀ ਬਨਾਵਟੀ ਪਹਾੜੀ ਵਿਖੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਯੂਸ ਗਰੁਪ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਤਵੇਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਕੈਪ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਵੇਰੇ ਯੋਗ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਧੇਮੀ ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸੀ। ਸਿੱਖਨੈਟ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗੁਰੂਜੋਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਸਿੰਘ ਸੀਂਚੇਵਾਲ ਨੇ ਧਰਤੀ, ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੇ ਸਿੱਖਨੈਟ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਸੰਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਧਰਤੀ, ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮਹਾਨ ਦੇਣ ਹਨ। ਧਰਤੀਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਫਿਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਬੈਖਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਣ-ਗਿਣਤ ਹਨ, ਪਰ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਹਵਾ ਦੀ ਗਈ। ਇਸ ਕੈਪ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸ. ਸੁਖਦੀਪ ਅਣਹੋਂਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਆ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਸੁਚੇਤ ਨਾ ਹੋਏ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਮੇਂਦੀ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਾਲ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿਲਵਾਤ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਕੈਪ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਿਰੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਆਵੇਂ ਬਾਕੀ ਅਲੋਪ ਚਾਹਿੰਦਾ।

ਇਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸੰਗਤ ਨੇ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਸੀਂਚੇਵਾਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਸਿਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਕੈਪ ਵਾਲੀਆ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਤੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਗ੍ਰਹੀ ਸਿੰਘ ਭਾਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਤ ਸੀਂਚੇਵਾਲ ਨੂੰ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰੋਪਾਈ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਸ. ਕੰਵਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਗਤ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਤ ਸੀਂਚੇਵਾਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਲੜ ਲਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਮੇਂਦੀ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਹਨ। ਇਸ ਕੈਪ ਵਿੱਚ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵਧ ਚੜ ਕੇ ਸਿਖਿਆ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ।

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰ ਚਲੇ ਇਸ ਕੈਪ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਹਾਇਸੋਂ ਸੁਧੇ ਦੇ ਸਹਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਗੁਰੂਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਪਾਰਿੰਗਫਿਲੀਲ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸ. ਅਵਡਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖਾਲਸਾ(ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੱਖਨੈਟ), ਗਿਆਨ ਧਰਮ ਕੌਰ, ਦਸਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੜਕਾ ਤੇ ਲੜਕੀ ਨੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਸਤ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਤੇ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 125 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ, ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਬਚੇ ਕਲੀਵਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਲਗੇ ਕੈਪ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ ਭਾਗ

INTERNATIONAL FATEH ACADEMY Athletics Meet 2013

The 2nd ICSE Inter Zonal Athletics Meet 2013 was organized by International Fateh Academy from 9 – 11 August, 2013. The students of IFA rendered Shabad Recital to invoke the blessings of the Lord. The Chief Guest for the inaugural day was S. Manmeet Singh (IG) who hoisted the National Flag and took the salute from the teams along with S. Jagbir Singh Chairman, IFA and Ravinder Kaur Vice Chairperson, IFA. Amidst loud cheering and applause, balloons conveying messages were released in the air. Sarabjot Singh, the sports captain of IFA, on behalf of all competitors took the oath to pledge participation of fair play and sportsman spirit. The torch was then carried by him round the field accompanied by other national level athletes. In the salubrious environment, the meet was formally declared open by S. Jagbir Singh, Chairman, International Fateh Academy. More than 250 students from 13 ICSE affiliated schools of Amritsar and Tarn Taran Districts adorned the IFA grounds to participate in the track and field events as 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, hurdles, cross country, javelin, discus throw, shot put and long jump. The events were for both boys and girls. The winners and the Champion team will be honoured by S. Baljit Singh, MLA (Jandiala), S. Upkar Singh Sandhu, President, Akali Dal, City Circle and others.

ਡਾ. ਰਾਜਵੰਡ ਕੌਰ 'ਪੰਜਾਬੀ' ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪਰਕਸ ਵਲੋਂ ਸੁਆਗਤ

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਤੇ ਉਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਡਾ. ਰਾਜਵੰਡ ਕੌਰ 'ਪੰਜਾਬੀ' ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਲ ਵੱਲੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. 'ਪੰਜਾਬੀ' ਨੂੰ ਇਸ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ 11000 ਰੁਪਏ, ਮੈਡਲ, ਸਾਲ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਕੇਂਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪੰਜਾਬੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਮਣੀ ਰਾਗਦਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਹਿਤ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਜੁ ਸੇਵੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੁਸਤਕਾਂ, 4 ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ, 4 ਸਹਿਯੋਗੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 300 ਮਜ਼ਾਨੁਨ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਿਰਕੱਦ ਪਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅਕਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਾਹ ਦੇ ਲੋਕਗੀਤ ਵਿੱਚਿਨ ਪਰਿਪੇਖ, 'ਰੰਗਲ ਪੰਜਾਬ ਮੇਰਾ', 'ਪਾਣੀ ਵਾਰ ਬੇਂਦੇ ਦੀਏ ਮਾਂਦੇ', 'ਸਿਹਾਰਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਕਲਨ ਤੇ ਮੁਕਣੀ' ਅਤੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਜੁਬਾਨ ਨਹੀਂ ਮਰੇਗੀ' ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਡਾ. ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਸਰਬੋਤਮ ਆਲੋਚਨਾ ਪ੍ਰਸਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਜਸਵੰਡ ਕੌਰ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਗਦਾ

ਸੰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਤਾ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੀਕ ਰਹੇਗੀ: ਗੁਮਟਾਲਾ

ਨਿਉ ਯਾਰਕ (ਅਮਰੀਕਾ) : “ਸੰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨਿਰਗੁਣ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਤ ਕਵੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਲਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਨ-ਸਾਧਾਰਨ ਜਨਤਾ ਲਈ ਸੀ, ਜੋ ਅਖੌਤੀ ਭੇਖੀਆਂ, ਅੰਪ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਘਰਣਾ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਰਮ ਕਾਡਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਸਰਵ ਸੇਸ਼ਨ ਦੱਸਿਆ। ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨੂੰ ਹਾਥੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਵਾਂਗ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸੁੱਚਾ ਜੱਲ, ਢੁਧ, ਫੁੱਲ ਆਦਿ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਵਸਤੂਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੁਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਢੁਧ ਵੱਛੇ ਦੇ ਥਾਂਾਂ ਤੋਂ ਜੁਠਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਫੁੱਲ ਭੋਰੇ ਨੇ ਝੁਠੇ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਲ ਮੱਛਲੀ ਨੇ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਸਤੂਆਂ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਪੂਜਾ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਵਸਤੂਆਂ ਚੰਦਨ, ਧੂਪ, ਦੀਪ, ਨੈਵੇਦਾ ਵੀ ਜੂਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੰਦਨ ਦੇ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਸੱਪ ਚੰਬੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਧੂਪ, ਦੀਪ ਤੇ ਨੈਵੇਦਾ ਸੁਗੰਧੀ ਆ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਜੂਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੂਜਾ ਸਮੇਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਮੁਰਤੀਆਂ ਅੱਗੇ ਆਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਆਰਤੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ ਵਿਚ ਉਚਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਭਾਵਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਆਰਤੀ ਹੈ। ਹਰਿ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਅੰਦਬਰ ਕੁੜੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੀ ਅੱਜ ਵੀ ਓਨੀ ਪ੍ਰਸੰਗਤਾ ਹੈ, ਜਿਨੀ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ 637 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਇਹ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੀਕ ਰਹੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਤੋੜਦੀ ਨਹੀਂ, ਜੋੜੀ ਹੈ। ਅਸ਼ਾਂਤ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਠਾਰਦੀ ਹੈ”, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਵਿਖੇ ਸਜੇ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ “ਸੰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਵਿਸ਼ੇ ”ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ।

ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਗੀ ਜੱਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਭਾਈ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਗੀ ਜੱਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਦਾ ਢਾਡੀ ਜੱਥਾ

ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਸਿੰਘ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾ ਭੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਨੇ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਮਨੋਹਰ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰਾ ਦੇ ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਨੇ ਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਕਥਾ ਵਾਚਕ ਨੇ ਕਥਾ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ।

ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਰਸੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਵਿਰਸਾ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਜੱਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ ਕੁਝ ਸਵਾਗੀ ਤੇ ਹੋਰ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਜੀਵਨੀ ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਰਚਿਤ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਜੱਸ ਨੇ ਜਿਸ ਸਿੱਦਤ ਨਾਲ ਹਰ ਵਿਧਾ ਵਿਚ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ, ਉਸਨੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿਚ ਜੱਸ ਦੀ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੱਸ ਦਾ ਰਚਿਆ ਸਾਰਾ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਟਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਰੁਣ ਹੱਤਿਆ, ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਗਾਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਲੇਖਕ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਸਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿ. ਜੱਸ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਰਬਕ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖਣਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਿੰਦਾ ਰਹਿੰਗੀਆਂ। ਡਾ. ਆਸਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੱਸ ਦੇ ਨਾਲ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਜੱਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਛਾਪ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਭੇਜੋ।

ਉੱਥੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕ ਸ਼੍ਰੀ ਹਿਰਦੇਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਵਿਤਾ ਆਪਣੇ ਰਸਾਲੇ ਬਾਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਛਾਪੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਮਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿ-ਜਿ ਜੱਸ ਸਾਹਿਤ ਰਚਦਾ ਗਿਆ, ਮੇਰਾ ਵੀ ਮਾਣ ਵਧਦਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੱਸ ਨੇ ਜੋ ਲਿਖਿਆ, ਸਾਰਬਕ ਸਾਹਿਤ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਨਾਟਕਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੱਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਬਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰਸਾ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਜੂਰੂ ਪੜ੍ਹਾਉ।

ਉੱਥੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਅਨੀਤਾ ਦੇਵਗਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੱਸ ਇਕ ਵਧੀਆ ਇਨਸਾਨ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਜੋ ਲਿਖਿਆ, ਉਸ ਸਦਕਾ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਡੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹੇਗਾ। ਪ੍ਰਿ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੱਸ ਇਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਰਚਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਸੰਗਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਜੂਰੂ ਪੜ੍ਹਾਉ। ਪ੍ਰਿ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੱਸ ਇਕ ਵਧੀਆ ਬਾਲ ਲੇਖਕ, ਇਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਜੂਰੂ ਪੜ੍ਹਾਉ।

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਛਿੱਲੋਂ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਾਸ਼ਾ ਅਫਸਰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ। ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਉਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਨਾਨਕ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮੁੜ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤੀ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਕੱਤਰ, ਕਲਾਗੀਪਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾਵਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਾਸ਼ਤੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੌਹਨ ਨਗਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੀਡ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਐਚੂਕੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਭਾਵੇਂ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿੱਲੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਏਨੀ ਜਲਦੀ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਦੋਂ 27 ਜੁਲਾਈ 2013 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਲ ਚਲਾਣੇ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਬੜਾ ਅਫਸੋਸ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਉਥੀਆਂ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਘੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਿਲਾ ਪੜੇ ਸੁਧਾਓ।

ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ
ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਭਰੇ ਸਨ। ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ
ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ
ਸੌਨੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਨ
ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ
ਯੋਜਨਾ ਬੱਧ ਵਿਕਾਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਆਜਾਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ
ਦੇਣ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਤੇ
ਸੌਨੀਨੀਅਰ ਛਾਪੇ ਗਏ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ
ਅਹਿਮ ਤੁਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਿ: ਯੋਗਿੰਦਰਪਾਲ ਗੁਪਤਾ ਤੇ
ਭਾਰਤੀ ਜੀ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ। ਅਫਸੋਸ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਵੀ ਰੱਬ ਨੂੰ
ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ।

ਉਹ 1996 ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਬਚੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਗੁਝੜੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਮਾਤਾ ਬੀਬੀ ਕਰਤਾਰ ਕੌਰ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਸ. ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਿੱਤਰ ਸਨ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ 11 ਸਾਲ ਕੈਂਦ ਕੱਟੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਜੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਸ. ਨਾਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਭੈਣਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਬੇਟੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਟੱਟ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜੇਵੀ ਇਕੱਠਾ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਪਾ ਦੇ ਫੱਲ ਭੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ڈا. چرنجیٹ سین्ध گومٹالا

ਹੁਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੀ ਜਲਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰੋ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਨੇ ਆਕਾਸ਼ਾਣੀ(ਐਂਡ:ਐਮ:) ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਉਦਘਾਟਣ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨ ਅਤੇ ਪਰਸਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇਕ ਅਹਿਮ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਸਾਰ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਗੁਰ ਤਿਆਂਤੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਚ ਪਾਵਰੀ ਟ੍ਰਾਂਸਮੀਟਰ ਅਤੇ ਰੋਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦੇ ਨਾਮ ਕੀਤਾ। ਮੰਚ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇਕੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਰੋਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਖ਼ਬਰਾਂ, ਸਮਾਜਕ ਨਿਆਂ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਮਨ ਪ੍ਰਚਾਰੇ ਵਰਗੇ ਰੰਗਾਂ ਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾ ਲਵੇਗਾ। ਐਂਡ: ਐਮ: ਲੁਧਿਆਣਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਿਰੋਕਣੀ ਲੋੜ ਸੀ।

- **ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ** ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੀ ਟੀ ਰੋਡ ਘੰਟੀਆਂ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਿਖੇ ਸੰਨ 2001 ਤੋਂ ਉਸਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ 1000 ਫੁੱਟੋਂ ਸ਼ਾਲੀ ਟਾਵਰ ਦਾ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਧੀਮੀ ਰਹਿੱਤਾਰ ਨਾਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਟਾਵਰ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਮੁਕੰਮੇਲ ਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਤੀ ਇਸ ਉਪਰ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਬਿਜਲੀ ਉਪਕਰਨ ਅਤੇ ਟਾਸਮਿਟਰ ਬਾਬੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭਿਖਥ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਹੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੂਟਿਓਵਿੰਕ ਕਿਥੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬਣਨੇ ਹਨ। ਮੰਚ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸ਼ਟ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ: ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਅੰਜਲਾ ਦੇ ਪੁਰਸ਼ੋਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਡਰ ਉਪਰ ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਐਂਡ: ਐਮ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲੋੜ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਹੱਦਾਂ ਪਾਰਲੇ ਪਸਿੰਡਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਤੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦਾ ਖੰਡਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ੁਰੀ ਹੈ। ਵੇਸ਼ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਆਕਾਸ਼ਾਵਾਣੀ ਦੇ ਮੀਡੀਅਮ ਵੇਵ ਦੇ ਸਿਗਨਲ ਘੱਟ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੱਕ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਤੱਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਏਥੇ ਵੀ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਪੁੱਛ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿਆ ਕਿ ਐਂਡ: ਐਮ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਟੂਟਿਓਵਿੰਕ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੋ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੇਸ: ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਨੇ 50-55 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਾ ਸੰਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਦੋਂ ਅੱਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਜਲੰਧਰ ਸਿਫ਼ਟ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦਾਂ ਪਰਲੇ ਸਿਗਨਲ ਤਾਂ ਅੱਪੜੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਰਾਸਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਾਂ ਸਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੂਝੀਂਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਐਂਡ: ਐਮ: ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੁਕੰਮੇਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਏ ਟੀ: ਵੀ: ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ਖਬਰਾਂ ਤਾਂ ਇਧਰ ਕੇਬਲ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਤ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਥੀਕ ਹੈ ਪ੍ਰੇਤੀ ਝੁਕ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡਾ ਰੇਡੀਓ ਰਾਹੀਂ ਤਾਂ ਸੂਝੀਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਜਤਨਾਂ ਦਾ ਪਰਸਾਰ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਰਿਕੋਂਡੋਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਤਿਵਾਤੀ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਐਂਡ: ਐਮ: ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੁਕੰਮੇਲ ਹੋਣੇ ਅਤੇ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆਵੇ।

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਜਾਦੀ ਦੇ ਸਘੰਗਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਬਾਰੇ
ਨਵੀਂ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ - ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਮੰਚ ਵਿਕਾਸ ਪਰੰ

ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਤ ਮੰਚ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਦੀ ਮੁਨਿਨਾਵਰ ਮੀਟਿੰਗ ਸ.ਗੁਰਬਦਨ ਸਿੰਘ ਚੀਗਾ ਦੀ ਸਰਪਸੂਲੀ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਸਿੰਘ ਮੁਖ ਸ਼ਹਿਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀ ਸਲਾਹ ਵਿੱਖੋਂ ਹੋਈ। ਸ.ਚੀਗਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਟਲੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਉੱਥੇ ਹੋਵੇਗੀ ਅੱਡੇ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗੋਰ ਮਈ ਪਹਿਚਾਨ ਸਤਾਰੀ ਦੀ ਚੈਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਦੀ ਵਿੱਖਿਆ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਭਾਵੇਂ ਆਖਿਰ ਸਿੱਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੋਏ। ਸ. ਚੀਗਾ ਨੇ ਕਿਵਾਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਦਸਤਰ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਸਾਂਘੀ ਪਰਾਵਰ ਕਾਗਦ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਕਿ ਸਿੰਘ ਭਾਈਕਾਂ ਵੱਡੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਗਰਾਨ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਾਸ਼ਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਥਾਰੇ ਹੀ ਸਹਿਤ ਮੰਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਟਿਹਾਸਕਾਰ ਏ.ਐਸ.ਦਲੇਰ (ਐਮੀਗੁਰਸਰ) ਦੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਨਿਵਾਨ ਬਾਰੇ ਲਿਪੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਾਪੀਆਂ ਫਲਾਵੇ ਵੱਡਣ ਦਾ ਹੈਸਤਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੇ ਜਾਸ਼ਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਇਹ ਮੱਤੁਰ ਪ੍ਰਤੇ ਪ੍ਰਤ ਅਨੁਕੂਲੇ ਪੱਧ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਦਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਮੀਗੁਰ ਲਲ ਮੰਨਣ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ 'ਵਿਹਾਸਤ' ਅਤੇ 'ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਖਿਗਗਾਂ ਕਵਿਤਾ' ਸਰੋਤਿਆਂ ਨਾਲ ਬਚੇ ਭਾਵਪੂਰਕ ਅੰਦਰਾਂ 'ਚ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ 'ਇਕ ਪਹਿਚਾਨ ਹੋਰ' ਸੁਣਕੇ ਭਰਵੀਂ ਵਾਹ ਵਾਹ ਖੱਟੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਵੱਡੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ.....

ਸੀ, ਬਲੀ ਦਾ ਬਕਰਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੇਕਸ਼ਨ ਬਲੁ ਸਟਾਰ ਉਪਰ ਸੁਝਾਇਆ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਗੁਸਾ ਵਹਾ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹੱਲ ਨਾ ਕਰਨਾ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ-ਉਹ ਗੁੱਸਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਖ਼ਰਾਬੇ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲਾ ਅੱਜੇ ਵੀ ਜਿਉਂ ਤਾਂ ਤਿਉਂ ਹੈ। ਲੰਗੋਵਾਲ-ਰਾਜੀਵ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਂਭੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਾਲ ਦੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜੀਅ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਵਾਦਿਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਪਰਵਿਰਸ਼ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਨਫਰਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਢੇਣਾ ਬਹੁਤ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਵਾਦਿਤਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਲਾਅ (ਖਾਲੀ ਥਾਂ) ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕੋਈ ਸ਼ਾਹ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰਨਾਂ ਵਾਂਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਕਤਲੋਆਮ ਸਬੰਧੀ 'ਵਿੱਡੇ ਕੋਲਨੀ' ਵਰਗੀਆਂ ਫੁੱਕ੍ਵਮੈਂਟਰੀਜ਼ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੋਂ ਉਸ ਬਹਾਦਰ ਕੌਮ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਲਤਾਈਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ੀਨੀ ਨਹੀਂ ਉਪਜਦਾ। ਕੋਈ ਇੰਦੀਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅੰਦਰ ਬੇਗਨਾਗੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਇਹ ਇੱਧੀ ਬਹੁਤ ਸਥਤ ਪ੍ਰਤੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਮੁੜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬਤ ਬਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਗਾਂਪੀ ਕਿਸੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਹਾਲ ਬਾਕੀ ਦੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਿਮਾਚਾਰੀ ਸ਼ਾਸਕ ਜਾਂ ਖੁਦ ਮੁਖਤਾਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਿਆਸੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗਲ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੋਰੇ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਫੰਡੇ ਨਾਲ ਦਬਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਾਨੀਤੀ ਹੈ।

ਊਚਾ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਟੁੱਪ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰੋਲ ਬਾਬੇ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਗਿਰਦ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, “...ਇਹ ਮੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਰੋਲ ਤੋਂ ਪਿਛਾ ਹੋਣ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਗਿਰਦ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਹਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲੜਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ”।

ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਕ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਠੰਡੇ ਦਿੱਲ ਨਾਲ 'ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰ' ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੇ ਉਖਾੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਵੇਂ ਹਾਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਢਾਂਚਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹੁਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ

ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਤ ਲੋਗਵਾਲ ਜਾਂ ਨਸ਼ੀਨ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਡਾ.ਮਨੇਹਾਨ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਰਿਤਪੇਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਫਸਰਸਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਟੁੱਕੜ ਬੋਰ ਅਤੇ ਸੱਕ ਵਰਗ ਦੀ ਉਸ ਜਕੜ ਨੂੰ ਤੇਤੀਨ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਤੰਤਰ ਦਾ ਖੁਨ ਚੁਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਟੁੱਟੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵਿਵਰਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣੇ ਚਾਹੀਏ ਹਨ ਤੇ ਉਪਰ ਸਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਮੇਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਸਿਆਚਿਕ ਕਾਰੀਬੀ ਹੈ।

ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਣ ਜਿਹੜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਭਗੋਤੇ ਫੌਜੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਦੰਗਾ ਪੀਤੜਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਪਿਛਨਾ ਉਧੀਆਂ ਗੰਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਰ ਦਰਗਤ ਦੇ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪਿਛਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਿਣ ਲਈ ਸਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਵਿਧਿਆ ਕੌਲਨੀਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਉਹ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੌਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਲੇਖਕ ਕਰਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਜ਼ਾਵਾਂ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਦਾ ਵੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਲਿਟੇ ਦੀ ਇਕ ਕਾਰਕੁਨ ਵਲੋਂ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਤਮਹਾਤੀ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੜ ਬਹਾਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਨਹਿਰੀ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖਣ ਪੀਣੀ ਅਫਸਰਸਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਰਿਣ ਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਗੇ ਮੌਕੇ ਵਾਤ ਵਾਜ ਨਹੀਂ ਆਏਂਦੇ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ਫੈਂਸਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਉਵਰਅਲ ਟਰਾਫ਼ੀ
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਫ਼ਤਿਹ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਈ

ਇਹਨੀ ਦਿਨੀ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੀ ਅਕੈਡਮੀ ਲਿੱਤ ਨਵੀਆਂ ਪੈਂਡਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 12 ਤੋਂ 13 ਅਗਸਤ 2013 ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸੀ. ਸੈ. ਸਕੂਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸੰਪੰਨ ਹੋਏ ਵੈਸਿੰਗ ਟੁਰਨਮੈਂਟ ਵਿੱਚ 14 ਸੌਨੇ, 2 ਚਾਂਦੀ ਤੋਂ 2 ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਹੁੰਗਾ ਫੇਰ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਓਵਰਾਲ ਟਾਰਾਫ਼ੀ ਤੋਂ ਕਵਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਸਾਰੇ ਮੈਡਲ ਜੇਤੂ ਖਿਡਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। 10 ਤੋਂ 11 ਅਗਸਤ, 2013 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਥਾਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤੀ ਰੋਲਰ ਸਕੋਰਿੰਗ ਚੈਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 3 ਸੌਨੇ ਦੇ, 5 ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤੋਂ 6 ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਮੈਡਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ। 7, 8 ਅਤੇ 9 ਅਗਸਤ 2013 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਥਾਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਸੰਪੰਨ ਹੋਏ PSEB ਦੇ ਤਾਤਿਕਾਂਡੋ ਟੁਰਨਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵੀ IFA ਨੇ 5 ਸੌਨੇ ਦੇ, 6 ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਤੋਂ 5 ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਮੈਡਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ, 17 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਓਵਰਾਲ ਦੱਸਾ ਤੇ 14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਓਵਰਾਲ ਤੀਜ਼ਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

इसे तरंग इन्स्टिउट दी अंडर स्कूल अबलैटिक मीट से कि इंटरनैशनल डिजिट अकैडमी दुआरा ही आजेस्टिंट कीड़ी गई सी विच भी IFA दे विदिआरबीआं दुआरा आपनी बिहुरतीन प्रूडिंग्स दा भूदास्तन कीड़ी गिए। इस अबलैटिक मीट विच IFA दे विदिआरबीआं दुआरा 7 सोने दे, 3 चांदी दे ते 3 कांसी दे मैडल हासल कीड़े गए। लडकों दी ओवराल टराफ़ी के दी इंटरनैशनल डिजिट अकैडमी दीआं विदिआरबां ने आपणा कबज्जा कीड़ा। इह अबलैटिक मीट इंटरनैशनल डिजिट अकैडमी विच दुसरी व्हार करवाई गई। खेड़ विच आपणा जास खृत रही अकैडमी विच विदिआरबीआं नुस-सामों बिहुरतीन केच, बिहुरतीन खेड़ मैदान ते होर सहुलउं भिलण दे नाल ही संभव हे सकिआ है। IFA दे ऐअरमैन स. जगवीरी रिंग जी दी मुच्ची अगवाई, उहरनं दा संपूरन साथ ते अगांह वयु सेच, मिहनती केचां दी दिन रात दी मिहनत ते विदिआरबीआं दा कुङ कर विखाउण दे सिद्ध निस्सचे नाल ही इह सभ संभव हे सकिआ है। अकैडमी अंगे तें दी खेड़ पूँजी आपणा अजिगा उत्साह विखाउण ते चंगे खिडारी पैदा करन लटी वरन्हाप्य है।

TOP JOURNALIST

KANWAR SANDHU'S TRYST WITH DESTINY

Kanwar Sandhu

Kanwar Sandhu

Murabbas of land in Punjab's Sargodha district in recognition of their military service. Later on the family bought some land in Sri Ganganagar district of Bikaner state in Rajasthan around 1930. The government allotted his family some land in village Giddranwali as a small compensation for what they had left behind in Sargodha. He studied among other institutions in a prestigious Punjab Public School in Nabha district Patiala. Journalism was all along his hobby.

As a journalist, he started with "The Tribune", the region's leading English daily published from Chandigarh. Soon his ability came to the notice of "India Today", India's leading news magazine. During the days of insurgency in Punjab, he frequently wrote investigative reports about the militancy afflicting the state. During this decade and half long period of turmoil his name and fame spread far and wide. Later the "Indian Express" picked him up as the resident editor of the Chandigarh and Punjab edition of the national newspaper, where he served for six years. His reporting and writings always covered all aspects of the story, including the often ignored opposition's point of view. This was appreciated by the newspaper readers of the region. When "Hindustan Times" launched its Chandigarh edition, they entrusted the resident editorship of the newspaper to Kanwar Sandhu. He served Hindustan Times with distinction for nine years.

In 2010, a Chandigarh based business house expressed its desire to launch a news channel from Chandigarh. Kanwar Sandhu offered his services as the managing editor. On August 11, 2010, a twenty four hour tri-lingual (Punjabi, Hindi and English) news channel, known as DAY & NIGHT NEWS was launched with a lot of fanfare. This news channel was very different from the other channels in the region. It gave full coverage to all the divergent political points of view. The people in power did not like his independence. They wanted their side of the story only to be carried. Within two months, the powerful cartel of cable operators in Punjab started harassing this channel. At times their sound was cut and at other times the picture was

Harjap Singh Aujla

scrambled. After sometime, the channel was forcibly withdrawn from all cable systems in Punjab. This channel approached the Punjab and Haryana High Court, which ruled in favor of the channel. In spite of the orders of the high court, the powerful cartel of cable operators in Punjab known as FAST WAY Communications did not let this channel get on to the cable systems in Punjab. The advertisers were forced not to give commercials to this channel. This adversely affected the fiscal health of the channel. Initially carried by six DTH dish platforms, this channel got confined to just two i.e. DD Direct+ and Dish TV. On August 1, 2013, the financiers of the channel, citing reasons of fiscal difficulties, refused to pay dues to the remaining two dish platforms also.

Seeing no platform on which this channel could be seen, Mr. Kanwar Sandhu was forced into resigning. Along with him, a lot of senior staff also resigned. There are rumors that Kanwar Sandhu was ousted by the people in power in Punjab for refusing to toe their line. In April 2013, Kanwar Sandhu launched a new phone-in program for the audiences in North America. The name of the show was "HELLO NORTH AMERICA". This program became instantly very popular all across its viewing area. Kanwar Sandhu was flooded with lots of supportive calls, facebook messages and e-mails from all over the world. Most callers were highly critical of the Punjab Government. The people in power did not like this and now we see Mr. Kanwar Sandhu has been ousted from a news channel, which was his own baby. Mr. Kanwar Sandhu has paid the price for his honesty, fair mindedness and brilliance.

After Kanwar Sandhu's ouster it appears that light has gone out of the channel. The editorial policy of the channel has changed from absolutely fair and fearless stand for all to lopsided pro-Punjab Government. Now there is no channel in Punjab, which can dare to even mildly criticize the government for its wasteful and flawed governance. The state government wanted all Punjabi TV channels in Punjab to be completely pliant and by hook or crook they have succeeded in subjugating the last citadel of independence in Punjab. Now the tyranny will increase and no one will be able to raise the voice of dissent. We are claiming that India is a democracy, but in actuality we are heading towards a feudal autocracy.

You can contact Mr. Kanwar Sandhu by sankanwar@gmail.com
You can contact Mr. Harjap Singh Aujila by harijapaujila@gmail.com

ਪਰਕਸ ਵਲੋਂ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਤਪੱਸਵੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਡੁੱਧੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ /
 ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਪਰਕਸ) ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਪਤਾਹਿਕ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਟਾਈਮਜ਼
 ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਤੇ ਲੇਖਕ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਤਪੱਸਵੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਡੂੰਘੇ
 ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ
 ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਟਰਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਨ ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੰਡ, ਸ਼੍ਰੀ
 ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਮੰਣਣ, ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਰਾਲ
 ਤਪੱਸਵੀ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਹਨਤੀ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਸੀਲ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ
 ਕਰਈ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਕਈ ਪੁਸਤਕਾਂ ਖੁਦ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ। ਸ
 ਰਾਵ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਮਾਰ

ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਦ ਹੈ। ਉਸ ਦਿਨ ਮੇਰੀ ਰਾਤ ਦੀ ਛਿਉਟੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਵਾਰਡ ਵਿਚਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕਰ ਕੇ ਵਿਹਲੀ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਛਿਉਟੀ ਰੂਮ ਵਿਚ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੀ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲੇ ਅੱਧਾ ਕੁਝ ਫਲਕਾ ਹੀ ਖਾਧਾ ਸੀ ਕਿ ਨਰਸ ਭੱਜਦੀ ਹੋਈ ਮੈਨੂੰ ਬਲਾਉਣ ਆ ਗਈ ਕਿ ਵਾਰਡ ਵਿਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸੀਰੀਅਸ ਬੱਚਾ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਡੱਡ ਕੇ ਵਾਰਡ ਵਿਚ ਆ ਗਈ।

ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੇ ਚਿੱਥੇ ਬਗੈਰ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੱਤਾ।

ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਏਨੇ ਜ਼ਾਲਮ ਨਹੀਂ ਬਣੀਦਾ। ਉਹ ਬੱਚਾ ਝੱਟ ਬੋਲਿਆ, "ਅੰਟੀ, ਅਸੀਂ ਕਣਕ ਦੇ ਗੋਦਾਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਥੋੜੀ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਰੋਜ਼ ਭੀ ਮੰਗ ਕੇ ਗੁਜਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਭੀ ਕਿ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸ਼ਰਾਬੀ ਪਿਓ ਏਨਾ ਮਾਰਦਾ ਕਿ ਚਮੜੀ 'ਚੋਂ ਲੁਹ ਵੱਗ ਪਈ। ਉਸ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੁੱਖੇ ਪੇਟ ਨੂੰ

ਆ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਇਕ ਗਿਆਰਾਂ ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਬੋਲੀ
ਨੇ ਕੁਛੜ ਵਿਚ ਇਕ ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਅਪਮੇਣਿਆ
ਅਪਨੰਗਾ ਬੱਚਾ ਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚ
ਪਾਟੇ ਕਥੜੇ ਪਾਈ ਅਥ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਲ ਦਾ ਹੋਰ ਬੱਚਾ ਵੀ ਸੀ।
ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਡੀ ਹਾਲਤ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪੁੱਛਿਆ, "ਤੁਹਾਨੂੰ
ਮਾਂ ਕਿਥੋਂ ?" ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਝਟ
ਬੋਲਿਆ, "ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਭੱਤਾ ਗਈ ਹੋਈ । "

ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਨਰਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਾਕ ਟਕੇ ਵਾਂਗ ਵੱਚੋ।
ਮੇਰ ਨਾਲ ਖੜੀ ਨਰਸ ਨੇ ਪ੍ਰਿੱਛਾ, " ਤੁਹਾਡਾ
ਪਿਛ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ?" ਹੁਣ ਉਹ ਲੀਰਾਂ ਜੋੜ ਕੇ
ਫਰਾਕ ਪਾਈ ਖੜੀ ਬੱਚੀ ਬੋਲ ਪਈ, " ਘਰ
ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਬੋਹੋਸ਼ ਹੋਇਆ ਪਿਆ। "" ਕੋਈ
ਪੇਸਾ ਪੇਲਾ ਦਵਾਈ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, " ਮੇਰੇ

ਹਨ ਪਰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਿਆ
ਦਿਸਦਾ। ਅਜੁੱਥੀ ਉਹੀ ਹਾਲ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ
ਭੁਖੇ ਵਿੱਡਾਂ ਨੂੰ ਨੱਧ ਕੇ ਸੌਂਦੇ ਬਚੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ
ਭੁਖੇ ਹੋਏ ਹੋਏ ਚੁਪੈ ਚੁਪੈ ਚੁਪੈ ਚੁਪੈ ਚੁਪੈ ਚੁਪੈ ਚੁਪੈ ਚੁਪੈ ਚੁਪੈ

ਪਦਿਆ ਕਣਕ ਦਾਆ ਬਰਾਆ ਨੂ ਲਗ ਉ ਲਾ ਤ ਚੂਹਿਆ
ਵੱਲੋਂ ਅੰਨ ਉਤੇ ਹੁੰਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਲੇ ।
ਕਵਿਤੀ ਮੰਦੀ ਕਸਰ ਖਰਾਕ ਦੇ ਮਹਿਲਿਆਂ ਦੇ ਅਭਸਰ

ਇਸਦਾ ਪੂਰਨ ਕਿਸਨ ਸੁਣੋ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਕ ਵੀ ਆਉਣ
ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਘਪਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ !
ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਹਲ ਮੌਜੂਦ ਤਾਂ ਦਿਸਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਮਲਕ ਭਾਗੇ ਦੂਣ ਸਵਾਏ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਢੂਜੇ

ਪਾਸੇ ਭੁਖਮਾਰੀ ਦੇ ਸਿਕਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੁਗਣੀ ਚੌਗੁਣੀ ਹੁੰਦੀ ਪਈ ।

ਕਦ ਕਦ ਕਾ ਅਸਾ ਆਪਣ ਕਸ ਕਾਰ ਦੇ ਰੁਝਾਵਾਂ
ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਫੇਰ ਹਾਸੇ ਠੱਠੇ ਵਿਚ ਘਦੇ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਇਕ ਪਲ,

ਸਿਰਦ ਇਕ ਪਲ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਨ,
ਜੋ ਆਪਣੇ ਭੁੱਖੇ ਢਿੱਡ ਨੂੰ ਨੱਧ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ
ਆਪਣੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਜੁਟਿਆ ?

ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਬਚੇ ਵਲੋਂ ਏਨੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਚੁਹੇ ਹੂੰ ਮਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਅਜਿਥੇ ਬਚੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਹੋਰ ਕਿਸ ਕਿਸ ਉੱਤੇ ਲਹੁਣਗੇ? ਉਦੋਂ ਕੀ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰ ਵਧ ਰਿਹਾ! ਬਸ ਏਨਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਬੀਜ਼ਿਆ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਬੁਟਾ ਪ੍ਰੋਗਰੇਗਾ ਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਫਲ ਵੀ ਉਸੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇ ਲੰਗਣਗੇ!

ਡਾਕ: ਹਰਸਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਐਮ ਡੀ,
ਬੋਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰਿਅਰ, 0175-2216783
28, ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ, ਲੋਅਰ ਮਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਨਗਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਜ਼ੇਰ ਅਪੀਲ

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਰਮਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ, ਆਵਾਜਾਈ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਵਿਉੱਤ ਬੰਦੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਚੇਤਨ ਨਗਰਵਾਸੀਆਂ ਨੇ 1992 ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜੈਤੂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਡਲ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਯਾਤਰੂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਇੱਥੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਿੰਦੁਰੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਸਾਫ਼-ਸੁਭਾਗ, ਹੋਰਿਆ-ਭਰਿਆ, ਵਿਉੱਤ ਬੰਦ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਫੁੱਟਪਾਥ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ਾਈ ਲਈ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ। ਟਰੈਂਡਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਸੁਚੱਣੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੰਨ ਪਾਰਵੇਂ ਪ੍ਰੈਸਟਰ ਹਾਰਨ, ਬੇਨਿਜਮਤ ਟਰੈਂਡਿਕ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ ਮੰਦੀ ਹਾਲਤ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਡਲ ਪਤੰਤੇ ਨਗਰ ਨਿਵਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਰਦਿਕ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਮੱਸੀਆਵਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਸੁਚੱਣੀ ਹੱਲ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵੱਡਮੌਲੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਮੰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿਕਾਰ ਕੁਲਵੰਡ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ (98158-40755), ਈ-ਮੇਲ ਪਤੇ ankhii53@gmail.com ਜਾਂ ਘਰ ਦੇ ਪਤੇ B-11, ਨਿਊ ਪ੍ਰਤਾਪ ਨਗਰ, ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਭੇਜਣ ਦੀ ਥੋਥੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰਿਵਾਲਤ ਕਰਨ। ਇਹ ਸੰਪਰਕ ਮੰਚ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦਿੰਤੀ ਹੈ: ਦਲਸ਼ਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ (98147-00081) ਜਾਂ ਈ-ਮੇਲ erdsKohli@yahoo.com, ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ-259, ਗਲੀ ਨੰ: 4, ਸੰਤ ਐਡੀਨਿਊ, ਜੀ.ਟੀ.ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਚਿੰਨੀ ਪੰਡਰ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੰਚ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਦੀ ਵੈੱਬ ਸਾਈਟ - www.amritsarvikasmanch.com ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦਾ 74 ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨਿਉ ਯਾਰਕ (ਅਮਰੀਕਾ) ਵਿਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੱਸਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਲ੍ਹਾ ਬਾਗ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਮਿਊਨਿਸਪਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਰਕ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਪਾਰ ਬੇ-ਡੋਕਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲੇਅਮਾਲ ਲਈ ਜੁੰਮੇਵਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ, ਸਰ ਮਾਈਕਲ ਓਡਵਾਇਰ, ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਲੰਡਨ ਜਾ ਕੇ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ 13 ਮਾਰਚ 1940 ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ। 4 ਅਗਸਤ 2013 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਵਿਚ ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਮਨਾਏ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ 74 ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਇਕ ਨਿਵੇਕਲੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਜੇਕੀ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਸੇਧ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਨਿਊ ਯਾਰਕ 2007 ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਇਕ ਕਿਤਾਬਚਾ ਵੀ ਛਪਵਾ ਕੇ ਮੁਢਤ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਓਡਵਾਇਰ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਘਾਲਣਾਵਾਂ 21 ਸਾਲ ਘਾਲੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਫ਼ਰੀਕਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਅਫ਼ਗਾਨਸਤਾਨ, ਸੁਰਿਆ ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਸਫਰ ਕੀਤਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਕੇ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਸਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਡਾ. ਕਿਚਲ ਵਰਗ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਂਗਰਸੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਸਬੰਧ ਬਣਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਜੀਵਨੀ ਅਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣੀ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਇਸ ਗਲ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਅਜੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਰਗੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ, ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਤੇ ਹੋਰਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰੀਆਂ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ 1872 ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਪੁਲੀਸ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਅਜੇਕੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਰਖ ਕੇ ਲੋਕਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਵਤਪ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਡੱਡਾ ਪੁਲੀਸ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਂਗ ਸਭ ਨੂੰ ਮੁਢਤ ਮਿਆਰੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਸਿਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਾਂਗ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਭਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਸਨ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ ਨਾਨ ਰਾਮ ਮੁੰਹਦ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਰਖਣ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੰਤਵ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਡਾ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਹੋ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪੁਰ-ਅਮਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਹ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ, ਨਾਮਧਾਰੀ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ, ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਬੇ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਭਾਸ਼ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਵੀ ਬਣਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬਦੋਵਾਲ ਦੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਦੋਵਾਲ ਦੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਜਥੇ ਨੂੰ ਗੇਲਡ ਮੈਡਲ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਗੁਰਤਾਰ ਸਿੰਘ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਾਲੇ) ਅਤੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਕਥਾ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਮੇਅਰ ਦੀ ਚੇਣ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਡੈਮੋਕੈਡਿਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੂੰਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੱਸਾ ਨੇ ਸਭਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦਾ ਤਹਿ-ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਥਕ ਲਗਨ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਟਾਈ ਸਟੇਟ ਦਾ ਇਹ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਸਿੰਘ ਚੜ੍ਹਿਆ। ਛੋਟੇ ਗੇਰਾਫ਼ੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਕੂਰ ਸਟੂਡੀਓ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿਲੋਂ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨ੍ਹੇ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਇ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿਲੋਂ (ਫਿਲੋਰ) ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੰਮ੍ਹ, ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਆਹੁਦੇਦਾਰ ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸਨ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਪੈਨਸਲਵੇਨੀਆ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਸੁਨਾਮ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਛਬੀਲ ਲਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ. ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ।

ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿਲੋਂ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੰਮ੍ਹ ਪ੍ਰਵਾਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ।

ਕੇਤ: ਨਾਕੁਰ ਸਤ੍ਤੀਓ ਨਿਊ ਯਾਰਕ